

porujete činnost
Děkujeme.

Koupi tohoto vína podporujete činnost
Ligy lidských práv. Děkujeme.

výroční zpráva | 2013

liga lidských práv

Chardonnay 2013

vinařská podoblast Slovácká
sklepy pod Dubňanskú horú

blíže spravedlnosti

0,75l

0,75l

**V
ZE**
vinařská
sklepy

úvodní slovo

liga svobodnější a angažovanější

Do roku 2014 startujeme s novou organizační strukturou, která podle nás lépe odráží naši vizi svobodné, spravedlivé a angažované společnosti pro všechny.

Rozhodnutí dlouholetého předsedy a později ředitele Ligy Davida Zahumenského odejít z čela organizace byl pro nás impulz k novému nastavení prostředí pro naši práci. Po celoročních debatách všech zaměstnanců jsme se nakonec společně rozhodli šířeji uplatňovat principy „**svobody v práci**“ a dosavadní více hierarchizova-

nou strukturu vedení představovanou výkonným a oblastními řediteli jsme nahradili **leadershipem**.

Od řízení k sebe-řízení, od hierarchie ke společenství či od striktních pravidel k principům přechází stále větší počet sdružení a firem. Uvědomují si totiž, že v 21. století je možné přežít

pouze pokud budou lidé v práci dělat to, v čem jsou nejlepší a co je opravdu baví. Cesta svobody v práci není cestou od hierarchie k anarchii, ba naopak, pomocí leaderů staví na angažovanosti a zodpovědnosti zaměstnanců. A právě touto cestou, kterou posvětil i nejvyšší orgán – členská Rada Ligy, jsme se rozhodli pokračovat dál.

Leadership Ligy tvoří čtyři členové statutárního výboru, jejichž postavení vůči ostatním není nadřazené, ale spíše podporující. Každý z nich zaštiťuje a vede jednu ze čtyř klíčových oblastí aktuálního strategického období a odpovídá za naplnění jejich cílů –

stejně tak pracovníci zodpovídají za cíle ve svých projektech.

Věřím, že jsme vykročili správnou cestou a že najdeme sílu a odhodlání v procesu posilování **otevřenosti, transparentnosti a většího zapojení zaměstnanců** do rozhodování o budoucnosti Ligy pokračovat i nadále.

S Davidem Zahumenským a jeho advokátní kanceláří stále velmi blízce spolupracujeme – zastupuje před soudy některé naše klienty.

Dan Petrucha, kreativec – vedení komunikace

liga lidských práv

Naší vizí je spravedlivá, svobodná a angažovaná společnost pro všechny. Jsme nezisková organizace, která pomáhá lidem, aby znali svá práva a aktivně je prosazovali. Vyhráváme soudní spory na straně slabších, vydáváme odborné analýzy a systémová doporučení, ale i srozumitelné právní příručky pro veřejnost. Prosazujeme systémové změny, které zlepšují kvalitu života v České republice.

zdravotnictví

Naši bezplatnou právní poradnu pro pacienty www.ferovanemocnice.cz navštívilo denně průměrně 1 700 lidí, za celý loňský rok evidujeme 225 tisíc unikátních návštěvníků.

Dosáhli jsme veřejného slyšení u Evropského soudu pro lidská práva v případě práva ženy porodit doma za asistence medicínského profesionála. Takovéto slyšení je na úrovni ESLP málo časté a znamená to, že soud tématu přikládá vysokou důležitost.

Spolupracovali jsme na tvorbě nových metodických pokynů ministerstva zdravotnictví, podle nichž může matka svobodně odejít z nemocnice hned po porodu. Předtím ministerstvo tvrdilo opak a matky byly hlášeny sociálním pracovnícím a to mohlo vést až k zapojení policie, což se v jednom našem případě stalo.

Začali jsme spolupracovat s českým Helsinským výborem na vyčíslení počtu sterilizovaných žen v České

republice. Máme důvodná podezření, že vedle převážně romských žen se oběťmi nedobrovolné sterilizace staly také pacientky v ústavech pro duševně nemocné.

V červnu jsme k Evropskému soudu pro lidská práva podali stížnost jménem ženy, jejíž syn byl vyloučen z mateřské školky, protože neměl všechna očkování.

Podali jsme dvě stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva v případech nedobrovolného umístění pana Červenky v domově se zvláštním režimem a porušení práva pana Dvořáčka na přiměřené úpravy v psychiatrické léčebně a proti nucené léčbě. U pana Dvořáčka se nám podařilo dosáhnout zrušení nezákonného rozhodnutí o omezení způsobilosti k právním úkonům a odškodnění za špatné zacházení ve vazbě.

Po přelomovém rozsudku Evropského soudu pro lidská práva z roku 2012 jsme dále zastupovali pana Bureše v žalobě proti špatnému zacházení v psychiatrické léčebně. Poté, co léčebna opakovaně odmítla náš návrh na mimosoudní vyrovnání, jsme uspěli s odvoláním a věc nadále řešíme u prvoinstančního soudu.

V březnu a dubnu jsme spolu s budapeštským Centrem advokacie duševně postižených (MDAC) provedli monitoring několika psy-

chiatrických léčeben s důrazem na používání omezujících prostředků. Zpráva z návštěv bude zveřejněna v r. 2014. Spolu s jinými organizacemi jsme připravili novelu Zákona o sociálních službách ohledně používání omezujících prostředků.

Dokončili jsme náš dlouhodobý projekt zaměřený na sdílení dobré praxe v zaměstnávání lidí se zdravotním postižením. Zorganizovali jsme v každém ze 14 krajů workshopy pro zástupce sociálních služeb, státní správy a neziskových organizací a v Praze pořádali velkou mezinárodní konferenci Jde to! s hosty z Anglie, Finska a Nizozemí.

Část našich připomínek k připravovanému zákonu o opatrovnictví byla po našich schůzkách se zástupci Ministerstva spravedlnosti přijata a měla by být zapracována do nové normy.

práva lidí s postižením

férová škola

Spolupracovali jsme s osmi základními školami na posilování otevřenosti vůči všem dětem a snaze přizpůsobit se jejich specifickým vzdělávacím potřebám – čtyři z nich na konci roku získaly náš certifikát Férová škola. Tím oceňujeme školy, které vytvářejí spravedlivé prostředí pro všechny děti bez rozdílů. Celkem jsme formou konzultací a supervize podpořili 227 pedagogů - což bude mít v dlouhodobém horizontu pozitivní dopad na cca 3000 žáků těchto škol.

Spustili jsme nový webový portál www.mapaferovychskol.cz, kde sbíráme příběhy zdravotně či sociálně znevýhodněných žáků, kteří mají to štěstí a navštěvují běžnou základní školu společně s ostatními dětmi z jejich okolí. Ke konci roku jsme zpracovali 43 příkladů dobré praxe z 39 škol. Cílem projektu je propojování škol, vzájemná podpora a sdílení, výměna a předávání zkušeností.

Nadále zastupujeme rodiče Erika, který je diskriminován na základě svého postižení. Škola mu není schopna zajistit rozumné podmínky, protože nemá dost peněz na to, aby platili mzdu pedagogickému asistentovi, bez něhož nemůže Erik chodit do hodin. Situace je nestandartně řešena tak, že rodiče financují část asistentova platu formou finančního daru školy.

V lednu jsme uspořádali kulatý stůl k problematice procesního postavení dětí mladších 15 let podezřelých z protiprávního jednání (tzv. juvenile justice). Cílem bylo poukázat na nerovné postavení (právo na právní pomoc, nahlížení do spisu atd.) dětí ve srovnání s již trestně odpovědnými mladistvými staršími 15 let.

Po naší osobní urgenci v Ženevě poté Výbor OSN pro lidská práva ve svých doporučeních vyzval Českou republiku, aby i dětem mladším 15 let zajistila stejné procesní záruky jako mladistvým.

Uspořádali jsme sérii pěti seminářů pro kurátory mládeže, na kterých jsme proškolili více než 45 kurátorů. Semináře se týkaly dodržování procesních práv podezřelých dětí u výsledku, nástrojů umožňující řešení případu bez nutnosti soudního řízení i vhodnosti spolupráce kurátora s Probační a mediační službou. Manuál pro kurátory je ke stažení na našem webu.

Učastnili jsme se projektu Centra advokacie duševně postižených (MDAC), jehož cílem je zajistit dětem s duševními poruchami přístup ke spravedlnosti. Jeho specifickým cílem je vyvinout metodologii a standardy sbírání dat z celé Evropské unie a vytvořit cvičící a vzdělávací materiály.

Projekt se týká tří tematických oblastí/otázek: s kým a kde by mělo dítě s duševní poruchou žít, kde a jak by mělo být vzděláváno a jestli byl spáchan zločin (ať už je dítě oběť nebo údajný pachatel).

práva dětí

GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

soudnictví a policie

Za spolupráce s probono advokátem jsme u Evropského soudu pro lidská práva dosáhli rozsudku, v němž byla Česká republika vůbec poprvé odsouzena za nelidské a ponižující zacházení v policejní vazbě. Pana Kummera poolicisté zadrželi při návratu z baru kvůli tomu, že u sebe neměl občanský průkaz. Poté jej bezdůvodně zavřeli do cely a bolestivým způsobem spoutali a zbili. Inspekce policie navíc podezření ze špatného zacházení řádně neprošetřila. Na konci roku stát muže odškodnil 100.000 korunami.

Zjistili jsme, že Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) nepracuje transparentním způsobem a své závěry vydali formou stínové výroční zprávy. Inspekce opakovaně odmítla odpovědět na několik našich žádostí o informace ohledně její činnosti. Ve zprávě popisujeme hlavní problémy spojené s Inspekcí – neefektivní vyšetřování stížností na policii, netransparentní systém od-

měňování šéfa inspekce a personální obsazení klíčových postů v inspekcí.

Naše zjištění o GIBS a (ne)vyšetřování trestných činů policistů jsme představili na kulatém stole, který jsme upřádali v Senátu – ve spolupráci s ústavně-právním výborem a senátorkou Eliškou Wagnerovou.

Problematiku nezávislého monitorování policie jsme u příležitosti Školy lidských práv představili také studentům právnických fakult.

Začali jsme pracovat na přípravě webové aplikace ve formě interaktivní mapy, která bude zobrazovat, jak efektivně pracuje Generální inspekce bezpečnostních sborů v jednotlivých krajích.

lidi ligy

Lidi Ligy je klub přátel Ligy lidských práv, kteří nám svou pravidelnou podporou pomáhají hájit lidská práva a zlepšovat kvalitu života v České republice.

Práce Ligy by nebyla možná bez laskavé podpory našich dárců. Proto jsme se i v roce 2013 snažili rozvíjet naše aktivity na poli fundraisingu s cílem rozvíjet naši dárcovskou základnu.

V polovině roku jsme spustili nově crowdfundingové stránky **lidiligy.cz**, které umožňují komukoliv založit si vlastní kampaň na podporu vybraného projektu Ligy (obvykle spojenou s nějakou osobní výzvou) a vyzvat své známé, ať jej v této snaze podpoří.

Příkladem může být třeba kampaň **Tomáše Veselého** z firmy KPMG, který

se rozhodnul zatančit pole-dancingový tanec, podaří-li se mu spolu s kolegy vybrat částku **25 tisíc korun** pro naši poradnu. To se povedlo a tak se Tomáš v září ocitnul na parketu.

Další netradiční kampaň s názvem **Férelka** proběhla koncem roku v prosinci. Jejím cílem bylo vysbírat od dárek krásné kabelky a tyto pak prodat či vydražit na podporu projektu **Férová škola**. A výsledek? 59 lidí darovalo více než 200 krásných kabelek, které se na večírku v brněnském **Two faces baru** prodali a vydražili s celkovým výtěžkem **35 tisíc korun!** Nadšena byla Liga i autorka kampaně Monika Tannenbergerová.

Od spuštění stránek **lidiligy.cz** jsme již stihli zrealizovat **10 kampaní**, které podpořilo **235 dárců** cel-

kovou částkou **319 tisíc korun**. Úspěch této metody nás potěšil a zaujal i média. Proto jsme projekt v prosinci představili v živém vysílání **@online** v České televizi.

spolupráce s firmami

V červnu jsme uspořádali již tradiční turnaj firem v malé kopané a beach-volejbale s názvem **Liga Cup**. Podařilo se nám výrazně navýšit počet zúčastněných firem a téměř zdvojnásobit celkový výtěžek na podporu projektu **Férová nemocnice**, který činil **470 tisíc korun**. Akci zástřítlo **Rakouského velvyslanectví** a kromě finančního přínosu se nám rovněž podařilo zviditelnit projekty Ligy v televizi a v tisku.

Velký dík patří také společnosti **ČSOB**, která podpořila náš projekt **Férová**

škola zaměřený na začleňování znevýhodněných žáků do běžných tříd základních škol částkou **200 tisíc korun**. Velice si vážíme podpory našich dárců z řad firem i široké veřejnosti a našich pravidelných dárců – členů klubu **Lidi Ligy**. Díky vám můžeme i nadále pomáhat lidem s postižením, poškozeným pacientům či rodinám v tísnivé životní situaci domoci se spravedlnosti a prožít kvalitnější život.

Naši podporovatelé se také zúčastnili slavnostního vyhlášení našich studentských soutěží **Lidskoprávní diplomka** a **Lidskoprávní Moot Court**. Popovídat si mohli nejen s námi, ale i se senátorkou **Eliškou Wagnerovou** či soudkyní Nejvyššího správního soudu **Kateřinou Šimáčkovou**.

Máte i vy chuť pomoci zlepšit lidskoprávní situaci u nás?

Přidejte se k nám na www.lidiligy.cz.

Zveřejnili jsme manuál **Jak postupovat v krizových životních situacích: Výživné, dluhy, exekuce, bezplatná právní pomoc**. Přináší základní orientaci a odpovědi na nejčastější otázky v problematice výživného, insolvence a exekucí pro laickou veřejnost.

Vydali jsme manuál **Jde to! Jak na zaměstnávání lidí s postižením**. Obsahuje praktické nástroje, inspirované ověřenými zkušenostmi ze zahraničí, pro překonání institucionálních i společenských bariér a pro začlenění lidí se zdravotním postižením na volný trh práce.

V prosinci jsme vydali **Stínovou výroční zprávu Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS)**. Přinášíme v ní informace o neefektivním vyšetřování pochybení policistů a ne-

důvěryhodnosti, nekompetentnosti a nekontrolovatelnosti pracovníků inspekce.

Ve spolupráci s Deníkem jsme vydali publikaci **Obyčejní hrdinové** – obsahuje příběhy 105 lidí, kteří se aktivně postavili nespravedlnosti a bezpráví.

Na našem webu je od konce roku ke stažení i dvojice informačních brožur **Jsem podezřelý z protiprávního činu – Jaká jsou moje práva?** a **Co můžu dělat dál?** Děti a rodiče v nich najdou základní informace o právech dětí vyšetřovaných z protiprávního jednání.

leadership / statutární výbor

V čele organizace je od 1. ledna 2014 čtyřčlenný statutární výbor ve složení:

Kateřina Červená – stratég € projektové vedení

Zuzana Durajová – supervizorka \$ lidskoprávní vedení

Monika Tannenbergerová – koučka :) vedení vztahů

Dan Petrucha – kreativec @ vedení komunikace

členská rada

Spolek Liga lidských práv měl na konci roku 2013 šest členů: statutární zástupkyni **Moniku Tannenbergerovou**, zaměstnankyni **Magdu Kucharičovou**, advokáta **Davidu Zahumenského**, bývalou zaměstnankyni **Michaelu Kopalovou**, **Michala Vašečku** z akademické sféry a **Tomáše Mitáčka** z komerční sféry.

hrdinové

V říjnu jsme zakončili dva roky trvající projekt **Hrdinou může být každý**, jehož cílem bylo na příkladech dobré praxe veřejnost inspirovat a motivovat k větší občanské angažovanosti.

Projekt mapoval českou občanskou společnost a poskytoval právní, mediální a jinou odbornou pomoc českým aktivistům a vyvrcholil vyhlášením výsledků ankety o nejzajímavější občanskou kauzu. **Celkem se v internetovém hlasování o největšího hrdinu sešlo téměř deset tisíc hlasů.** Mezi třemi vítězi ankety jsou:

Radka a Miloslav Lubovi – zastali se dětí, které si stěžovaly na údajné agresivní chování ředitele novojičínského dětského domova. Paradoxně byli ředitelem zažalováni za pomluvu, později ale soud v pravomocném roz-

sudku rozhodl ve prospěch manželů. Údajné týrání bylo policií odloženo.

Ondřej Závodský – ministerský úředník, který odmítl tolerovat nevýhodné smlouvy pro stát. Reakcí na jeho upozornění na nekalé praktiky bylo sesazení na nižší pracovní pozici. Nakonec ale získal své místo zpět a jeho podřízení jsou trestně stíhány.

Věra Ježková – již několik let upozorňuje na nekalé praktiky společnosti ČEZ: předávání nepravdivých informací o zásobách hnědého uhlí a na případy jeho nelegální těžby. Přestože má v rukou důkazy jejích tvrzení, vedení společnosti na její zjištění odmítá reagovat.

www.hrdinou.cz

sociální podnikání

llp vision

LLP Vision je **sociální podnik** Ligy lidských práv zaměřený na vzdělávání, přípravu odborných metodik, analýz a studií. Založili jsme jej v roce 2012 proto, abychom naše znalosti a zkušenosti uplatnili na volném trhu při pořádání placených seminářů a školení a aby zisk z podnikání pomohl zajistit **veřejně prospěšnou činnost** Ligy.

Naši lektori vám lidským, srozumitelným a zábavným způsobem pomohou pochopit i složitá témata. Nesnažíme se, abyste si pamatovali veškerou teorii, zaměřujeme se spíše na využití **teoretických znalostí ve vaší praxi.**

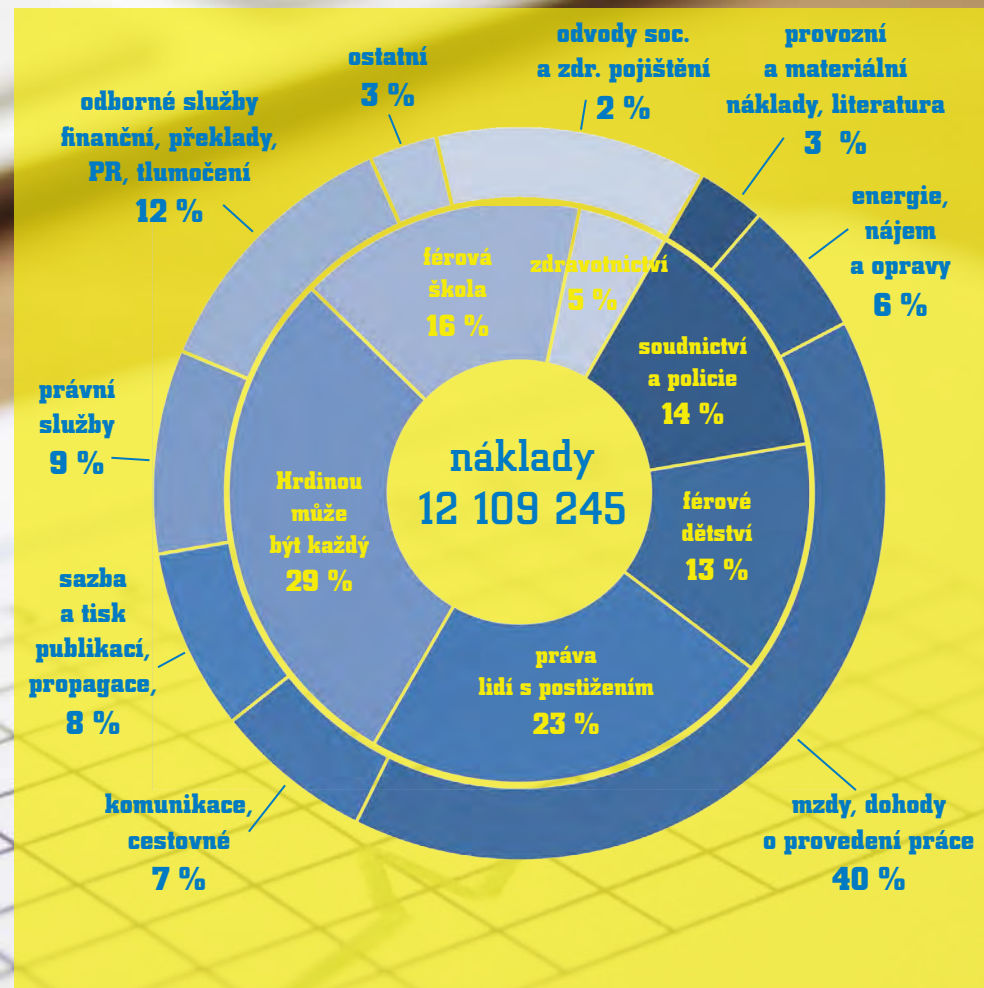
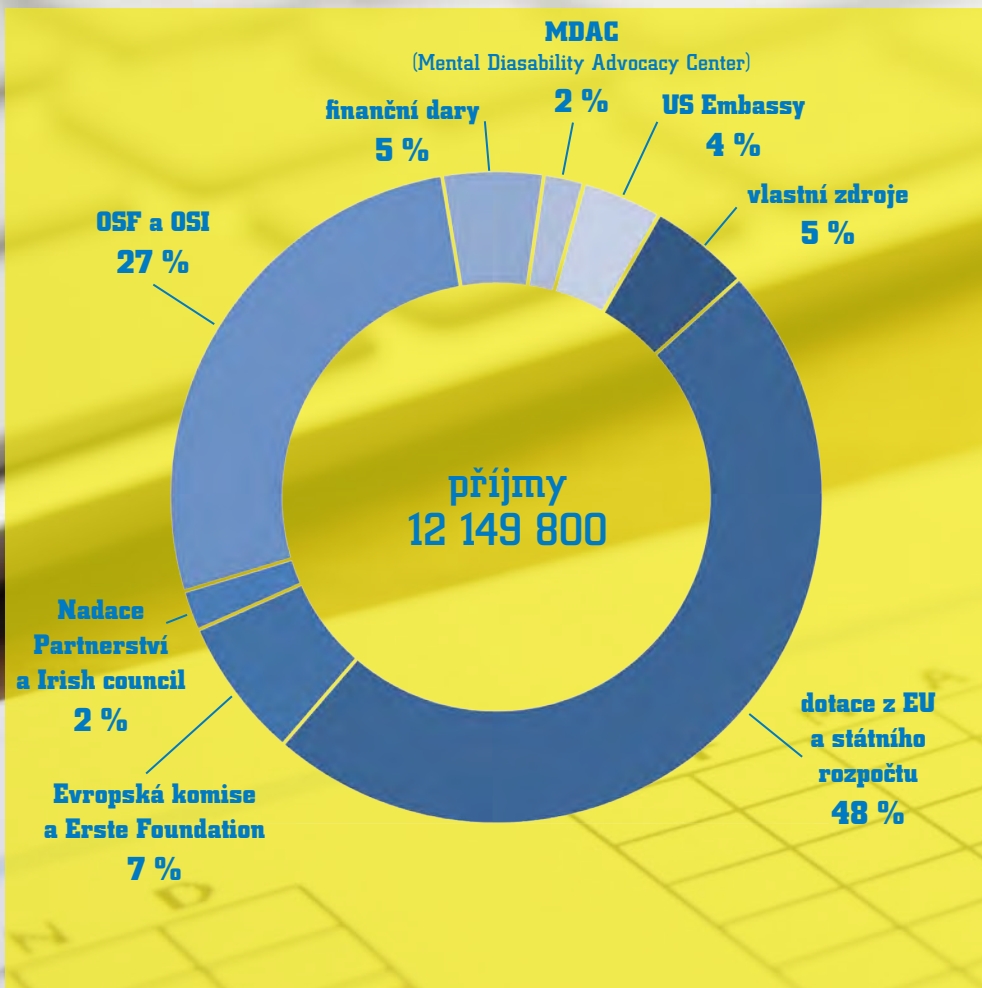
1400 proškolených osob

52 seminářů

www.llpvision.cz

kontakty

děkujeme

LIGA LIDSKÝCH PRÁV

Burešova 6, 602 00 Brno
tel.: +420 545 210 446
fax: +420 545 240 012
e-mail: brno@llp.cz

IČO: 26600315
č. účtu: 180068538/0300
ID datové schránky – nuaa9sr

Liga lidských práv © 2014
editor a grafik: Dan Petrucha

www.llp.cz
www.llpvision.cz
www.lidiligy.cz
www.ferovaskola.cz
www.ferovanemocnice.cz
www.ferovapolicie.cz
www.ferovajustice.cz
www.ferovamedia.cz
www.ligacup.cz
www.hrdinou.cz

Najdete nás také na Facebooku
facebook.com/liga.lidskych.prav

a Twitteru @LLPCzech

Michaele Adamusové
Nele Armutidisové
Lucii Atkins
Kateřině Čarné
Kláře Částečkové
Šárce Duškové
Tereze Doležalové
Lence Frýdkové
Vladce Fojtů
Javeru Gusejnovi
Petře Hoferkové
Kristýně Hrnčířové
Lence Jaskowiecové
Zuzaně Kameníkové
Ondřeji Klusovi
Michalu Kolínkovi
Alžbětě Kundratové
Veronice Lapšanské

Kláře Lukášové
Ingrid Malecové
Petře Masopust Šachové
Jaroslavu Mejtovi
Štěpánovi Pastorkovi
Veronice Pejchalové
Dominice Prinzové
Alžbětě Příkaské
Anně Přisegemové
Petře Roupcové
Pavlu Slámovi
Janě Sychrové
Gabriele Šánové
Tereze Šíblové
Aleně Švaříčkové
Veronice Švecové
Evě Trávníčkové
Jiřímu Valentovi

Lence Vavrušové
Natal Vlachopulosové
Tomášovi Vojtíškovi
Lucii Zavadilové
Štěpánovi Zounkovi

a firmám:

AVG, Alza.cz, ČSOB, ISIFA,
Piklio, Špondr CMS,
Pivovar Richard,
SportObchod.cz s.r.o.,
Victoria AG Art s.r.o.,
Chilli Cheerleaders
a VSK Univerzita Brno -
Tigers Cheerleaders

...a všem členům klubu Lidi Ligy

3,9 mil. Kč

odškodnění
pro klienty

451

citací Ligy
v médiích

225.000

návštěvníků
on-line poradny

+ 132 %

aktivity fanoušků
na Facebooku

19

tiskových
zpráv

+ 80 %

odběratelů
newsletteru